

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1121

17.11.2025

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Spørsmål om krav om egenandel strider mot god forretningsskikk – fal. §§ 1-5 og 21-3.

Det oppstod fem innbrudd i sameiets bygning i perioden 2022–2023. Foretaket bekreftet dekning, og hvert skadetilfelle utløste i utgangspunktet et krav om innbetaling av egenandel. Høsten 2023 ble det avholdt et budsjettmøte hvor boligbyggelaget/forsikringsmegler gjennomgikk egenandelskravene sammen med sikrede. Møtet fant sted i forkant av at sikrede rettet et erstatningskrav mot utbyggeren pga. dårlig sikring mot innbrudd. Erstatningssaken endte med en forliksavtale som ble inngått i mars 2024, og som inkluderte egenandelskravene. Høsten 2024 sendte foretaket krav til sikrede om ytterligere innbetaling av egenandeler knyttet til innbruddsakene. Sikrede var ikke kjent med disse egenandelskravene under forliksforhandlingen med utbyggeren, og beløpene var følgelig ikke tatt med i kravet mot utbyggeren. Sikrede mente at foretaket ikke kunne kreve innbetaling av egenandeler som ikke var kjent for sameiet før forliksavtalen ble inngått i mars 2024. Sikrede anførte videre at ett av de fem egenandelskravene uansett er foreldet. Foretaket anførte på sin side at sikrede pliktet å innbetale det gjenstående egenandelskravet. Foretaket mente at det ikke kunne holdes ansvarlig for uriktig informasjon som sameiet evt. hadde fått fra boligbyggelaget som forsikringsmegler. Videre anførte foretaket at det ikke var dokumentert at sameiet hadde etterspurt informasjon fra foretaket om uoppgjorte forsikringssaker i den aktuelle perioden, før forliksavtalen ble inngått. Nemnda kom til at foretakets krav om innbetaling av egenandeler ikke var foreldet, samt at foretaket ikke kunne holdes ansvarlig for uriktig informasjon som sameiet evt. hadde fått fra sin forsikringsmegler. Nemnda kom videre til at det ikke forelå brudd på noen plikter som kunne gi foretaket ansvar for egenandelen etter fal. § 21-2, jf. § 1-5.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes anførsel om at foretakets innkreving av egenandeler i fem innbruddskader strider mot god forretningsskikk.

Sikrede er et sameie som ble utsatt for en rekke innbrudd i perioden 2022–2023.

Innbruddstilfellene ble dekket av foretaket. Ifølge forsikringsvilkårene skulle det trekkes egenandel for hvert skadetilfelle.

Høsten 2023 ble det avholdt et budsjettmøte hvor boligbyggelaget/forsikringsmegler gjennomgikk egenandelskravene sammen med sikrede. Dette møtet fant sted i forkant av at sikrede rettet et erstatningskrav mot utbyggeren pga. dårlig sikring mot innbrudd. Erstatningssaken endte med en forliksavtale som ble inngått i mars 2024. Forliksavtalen inkluderte alle egenandelskravene som var kjent for sikrede på dette tidspunktet.

Foretaket sendte høsten 2024 krav til sikrede om ytterligere innbetaling av egenandeler relatert til innbruddsakene. Sikrede hevdet å ikke ha vært kjent med disse egenandelskravene under forliksforhandlingen med utbyggeren, og beløpene var følgelig ikke tatt med i kravet mot

utbyggeren. Sikrede mente derfor at foretaket ikke kunne kreve innbetaling av egenandeler som ikke var kjent for sameiet/styret før forlikssavtalen ble inngått i mars 2024.

Sikrede klaget i desember 2024 til foretakets interne klageorgan, Kundeombudet, som konkluderte med at foretaket hadde rett til å kreve inn de aktuelle egenandelene.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 19.1.25.

Sikrede krever at foretaket frafaller sine krav om egenandeler som ble sendt ut etter at forliket med utbyggeren ble inngått i mars 2024. Fakturaene gjelder skadesaker fra 2022 og 2023, men ble først sendt ut høsten 2024, noe som er uakseptabelt forsinket. Sikrede har aktivt søkt å avklare alle krav, og i møte med forsikringsmegler den 25.8.23 ble sikrede forsikret om at det ikke fantes ytterligere egenandelskrav. De siste egenandelsbeløpene ble derfor ikke hensyntatt i sikredes krav mot utbyggeren, og gikk dermed heller ikke inn i forliket i mars 2024. Sameiet har ikke hatt mulighet til å rette krav mot utbyggeren for disse egenandelene, og kostnadene faller derfor urettmessig på sameiet. Det er urimelig og i strid med god forretningsskikk å sende krav om egenandeler så lang tid etter at skadene er behandlet og avsluttet. Dette har ført til at sikrede ikke har kunnet ivareta sine interesser.

Sikrede anfører at ett av de fem egenandelskravene uansett er foreldet. Et pengekrav foreldes tre år etter den dag da fordringshaveren tidligst har rett til å kreve å få oppfyllelse, jf. fl. § 3 første ledd. For krav om egenandel må dette forstås slik at foreldelsesfristen løper fra det tidspunktet foretaket utbetaler erstatningen eller på annen måte har avsluttet skadeoppgjøret, og dermed tidligst kunne kreve inn egenandelen. I foreliggende sak gjelder dette en faktura som knytter seg til en skade inntruffet i mai 2022. Skaden ble utbedret og oppgjort lenge før fakturering fant sted. Foretaket hadde dermed adgang til å sende faktura senest på tidspunktet for skadeutbedring/oppgjør.

Forsikringsforetaket krever innbetaling av egenandelene. Egenandel er regulert i vilkårene pkt. 7, som videre henviser til at egenandelen angis i forsikringsbeviset. Det følger av vilkårene at «Hvis skaden erstattes ved at If fremskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til If». Dersom sameiet ikke ønsket å benytte forsikringsavtalen for å dekke skadene, ville alternativet til egenandel vært å dekke hele skadekostnaden selv. Det er ikke omtvistet at de ulike innbruddene er selvstendige forsikringstilfeller som alle utløser egenandel.

Foretaket bestrider at det kan holdes ansvarlig for uriktig informasjon som sameiet har fått fra sin forsikringsmegler. Det er ikke dokumentert at sameiet har etterspurt informasjon fra foretaket om uoppgjorte forsikringssaker i den aktuelle perioden før det ble inngått forlikssavtale med utbyggeren. Forsinket faktura vil ikke være et rettslig grunnlag til å måtte frafalle kravet om egenandel.

Foretaket bestrider at det ene egenandelskravet er foreldet. Skade oppstod 15.5.22, og faktura for utbedringer ble betalt i september 2023. Egenandelskravet ble utstedt 31.7.24. Foretaket bestrider også at sameiet har forsøkt å avklare egenandeler med foretaket, slik sikrede hevder.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede kan fritas fra egenandel, eller at egenandelen skal reduseres fordi den først ble innkrevd lang tid etter at skadekostnaden ble dekket av foretaket.

Forsikringsvilkårene pkt. 7 angir at «sikredes egenandel ved hvert skadetilfelle er 10.000 kr». Beløpet fremgår også av forsikringsbeviset. Vilårene angir videre at;

Hvis skaden erstattes ved at If fremskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til If.

Verken forsikringsvilkårene eller fal. angir noen tidsmessig grense for innkreving av egenandel. Den tidsmessige grensen må derfor følge av foreldelseslovens § 2 om foreldelse av pengekrav på tre år. Bestemmelsen innebærer at foretakets krav om egenandel foreldes etter tre år fra den datoen foretaket tidligst kunne ha krevd egenandelen innbetalt.

De aktuelle innbruddene oppsto i perioden 2022–2023, og kravene som denne saken gjelder ble fremsatt høsten 2024. Kravene ble således fremsatt godt innenfor treårsfristen etter foreldelsesloven.

Foretaket har forklart at det ene egenandelskravet sikrede referer til, gjelder en skade som oppstod 15.5.22, og hvor faktura for utbedringer ble betalt i september 2023. Egenandelskravet ble utstedt 31.7.24. Det er dermed ikke foreldet.

Foretaket bestrider også at sameiet har forsøkt å avklare egenandeler med foretaket, slik sikrede hevder. Dette kan derfor ikke legges til grunn.

Foretaket kan ikke holdes ansvarlig for uriktig informasjon som sameiet evt. har fått fra sin forsikringsmegler i T. T er ikke foretakets representant, men en objektiv tredjepart. Det følger av fal. § 21-3 at foretaket svarer for forsikringsformidlerens pliktbrudd hvis forsikringsformidleren opptrer som agent eller aksessorisk agent, men ikke om vedkommende opptrer som forsikringsmegler.

Sikrede har i ettertid anført at foretakets mangelfulle rutiner og forsinkede fakturering har påført sikrede et økonomisk tap. Nemnda antar sikrede mener det her foreligger ansvarsgrunnlag for foretaket. Sikrede viser til mangelfulle rutiner og forsinket fakturering, men det er ikke fremlagt regler som indikerer at foretakene her har brutt noen plikter overfor sikrede som gi grunnlag for ansvar etter fal. § 21-2, jf. § 1-5. Det følger av forsikringsavtalen at sikrede er ansvarlig for egenandelen, og premien er beregnet på grunnlag av dette. Sikrede var etter det opplyste klar over at det påløp en egenandel per tyveri. Sikrede kunne derfor selv sjekke om de var belastet for egenandel og evt. tatt spørsmålet opp med foretaket.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).